

SZABADSÁG.

MEGJELENIK HETENKINT HÁROMSZOR:
VASÁRNAP, KEDDEN és CSÜTÖRTÖKÖN.

— Egyes szám ára 10 kr. —

Árnyék díj helyben:
Egész évre . . . 8 frt
Félévre . . . 4 frt
Negyedévre . . . 2 frt
Vidékre 1 frttal több.
Hirdetési díj:
Egész oldal . . . 20 frt
Fél oldal . . . 10 frt
Negyedoldal . . . 5 frt
Ezenfelül minden hirdetésnél 30 kr. kincstári illeték fizetendő.

A szerkesztőség és kiadóhivatal:
VII-ik kör, Virág-utca, 337-ik házszám.
Ugy a kéziratok, mint a hirdetések ott vétetnek fel.
„Nyilttér” sora 15 kr.
Kisebb hirdetéseknel minden szó után 5 kr. és a kincstári illeték számítatik.

Ég a torony alja.

II.

Hogy a város közvagyon a mai hatóság embereinek kezében tovább nem maradhat az bizonyos.

Előhozakodnak ők, hogy a mai hatóság alatt a város mennyit költött közczélokra, építkezés és kövezésekre, de azt nem emlegetik hogy hány száz láncz homokot adtak el örökáron, valamint hallgatnak azzal is hogy vételár czimén hány száz ezer frtokat vettek fel és költöttek el, ép úgy nem dicsekszenek, a községi adók mikénti emelésével.

Hiszen csak a legutóbbi közgyűlésen is hétszáz ezer forint árú homok eladása lett bejelentve.

Igy aztán nagyon könnyű gazdálkodni, ahhoz egy csepp ész sem kell hogy miként fedezzük a kiadásokat ha egy nyitott pénzes zsák van előttünk, melybe könyékig vājkalhatunk.

A mi a legutóbbi közgyűlésen történt, az csakis a hatóság végóráit jelentheti tehát.

Azonban itt megállani most már nem lehet, nem szabad!

Itt szervezkedni kell, itt tömörülni, itt tenni, kell! Minél előbb, annál jobb. A hatóság eddigi pártja ketté tört, a kik kiválnak a pártból ismerjék meg egymást, s ha elég erősnek fogják érezni magukat a küzdelemre, az ellenzék ha nem lenne is sorainkban, ott lessz a közgyűlési küzdelmekben, segíteni fogja őket teljes erejével, hogy Augias istállója kitisztitassék.

Ha már felgyújtották a máglyát a torony alá, ne is engedjék a tüzet elaludni.

A kik érdemtelnek, semmisüljenek meg!

Városi közgyűlés.

(Folyt. és vége.)

Mamussich Ágoston romboló hatása beszédére maga a főispán iparkodott törvényeket idézni, hogy: „minden úgy van jól a mint van”, — de ez sehogy sem akart sikerülni. Ezután következett:

Miloszavlyevics Milán bizots. tag aki felemlíti a régebbi időkben Hirsch Mihálynak kövezési vállalkozásait — ugymond — ő akkor is

— ép úgy mint most — ellene volt mert az eljárás nem volt correct. A tanács ellenében bizalmatlanságot indítványoz.

Mamussich László polgármester nagy hévvel kell sikra a tanács mellett, de azon kijelentésével, hogy ők Hirschnek nem tudnak parancsolni, hogy ne kövessen, — oriai de-rültséget idézett elő.

Mácskovics Titus bizotts. tag erélyes hangon követeli, hogy az egész kövezési ügy egy új közgyűlés elé terjesztessék, mert az nem járja, hogy a közgyűlést félre vezessék. Azt mondották a szeptemberi közgyűlésen, hogy a kimaradt kockakövekkel a «Virág», a «Battyányi» és «Kazincy» utca is kikövezhető s most ki sült, hogy a «Virág» utcára sem elég a kő. Nem fogadja el a tanácsi javaslatot. (Helyeslés).

Mamussich László polgármester — ugymond — csak esetleg lett a «Battyányi» és «Kazincy» utca kikövezése a határozatba felvéve; különben a főmérnök követett itt el egy kis tévedést azzal, hogy a kimaradt kocka köveket a három utcára elégségesnek találta. A polgármesternek ez az állítása nem felel meg az igazságnak. Mi Frankl főmérnöknek írásbeli jelentését olvastuk s az, csak a «Virág» utcának kikövezésére vonatkozott. Frankl fel is állott a közgyűlésen párszor, de szóhoz nem juthatott, hogy ő hazutolja meg a polgármestert. Egyébiránt Mácskovics Titus ur is — főmérnök korában — szintén követett el tévedést, nevezetesen: midőn a szt. Terézia templom

TÁRCZA.

Hasonlatok.

(A közgyűlés alkalmából.)

Közgyűléseink nyugodt vagy zavaros képei csak olyan benyomást gyakoroltak mindig a szemlélőre, mint egy nagy világkiállítás kicsinyben utánpótlása.

Ha ezt a hasonlatot jobban kiélesítjük azon tapasztalatra jutunk, hogy a f. havi törvényhatósági közgyűlés az 1873-iki bécsi világkiállításra hasonlított, következményeiben talán felülmulja. Ugyanis: csendesen, nyugodtan folyt a világkiállítás megalkotása, megnyitása és jó ideig lefolyása is; egyszerre csak zavar támadt, s a zavarból egy szomorú valót travestiáló népdal keletkezett ezen emlékezetes refrainnel:

„Der Krach, der Krach, der wiener grosse Krach!”

A nagy közönség bámult, mulatott és széteszlett megbeszélve a meglepetést; az érdekelt felek, a kárvallottak Jeremiás proféta siralmait tanulmányozták — de megelégedve senki sem volt; legfeljebb azok voltak megnyugtattva, kik a „Krach” kiderítésében hatatosan közreműködtek.

Nos így történt a közgyűlésen is; ha

akkor nem csinálódott volna meg a „Krach” nótája: úgy most születnék meg teljes sarkasmusával.

Ott ül az elégedett mosoly a három-egy-főispán arcán; kimért vontatott hangon fejezze ki meglepetését a nyugodtság fölött, mely addig erőt vett a kedélyeken. Hanem persze a „Virág” utca ősz felé hozza rendesen legszebb rózsáit. Ahol pedig rózsánő, ott rögtön megterem a tövis is.

Elvégre a „Virág” utca kövezetét dobta a hatóság fejéhez — nem ugyan egyenkint kinek-kinek egy kockát, — hanem az egész kövezetet az egész hatóságnak.

Ez eljárás indokolt is. Hogyne. A hatóság nálunk a kormánypárt, a főispán és a polgármester a kormány. Az ország székesfővárosában válság van, kell hogy az ország szikes (széksós) nagyvárosában is kiüssön a válság. Ez ártatlan dolog; nem olyan mint a kolera, melyből nem kérünk. De válság kell nekünk is!

És az a hasonlat nem légből kapott, itt is úgy mint Budapesten, nem az ellenzék, hanem a hatalmi párt készítette elő a válságot. A hatalmi párt néhány vezérférfiának pruszlikja alatt egyszerre nagyot dobbant a kisbíró s hangosan kiabált elégtételért.

És a virág utca kövezetéből kihajtott

a rózsafa, melynek tövisi martyrkorona módján szorultak a főispán és polgármester fejére.

A zürzavar tetőpontját érte, midőn a hatalmi párt legtekintélyeseb vezérférfia nyíltan színt vallott, nyíltan állást foglalt az általa is elkényesztetett „főurak” ellen. Hangos éljen rivalgás fogadta beszédét, melyben kimutatta, hogy a főispán és polgármester olyanok ketten együtt, mint a két híres magdeburgi féltke. Mindkettő légüres, nem tartja őket össze semmi, s még sem választhatja a golyót szét a kétfelől eléje fogott 4—4 ló; ép úgy mint a főispánt és a polgármestert sem bírta szétválasztani eddig a széthuzó pártok erőlködése, de most a hatalmi párt is az ellenzékkel egy nótát fúj.

S hogy még egy hasonlattal éljek: olyan volt az a jelenet, mikor a főispán a rokját huzogatta a polgármesternek figyelemzetendő őt arra, hogy üljön le, mint mikor a nagyobbik fiu megijed valamitől és visszatarthatja kisebb testvérkáját, ki félelemről mit sem tudva még, bátran menne előre tovább.

De mégis az idősebb testvérnek van igaza, mert a vész láttára a kis őcsikét a frász is kitorheti. Bizon furcsa látvány volt azt nézni, hogyan támadtak a támogatók a védelemre szoruló ellen.

A válság ránk ragadt, most desinfiálni fognak mindenütt.

javitása alkalmával a költségvetést előirányozta, csak egy tornyot számított fel, pedig köztudomású dolog, hogy a nagy templomnak két tornya van. (Általános derűtlenség.)

Mácskovics Titus bizotts. tag — ugymond — a polgármester ur nagyon jól tudja, hogy ki követte el a tévedést; ezen polgármesteri kijelentésre csak annyit mond, hogy: *nem igaz.* (Nagy mozgás.)

Mamussich László polgármester dühösen fölgrík és oda kiáltja Mácskovicsnak, hogy nem én hanem ön *hamudott.* (Oriási zaj. Kiabálás. Többen a főispán felé fordultak s követelték, hogy a polgármestert utasítsa rendre.)

Mamussich Ágoston bizotts. tag. öklével fenyegetve, erős hangon követeli a polgármestertől, hogy sértő kijelentését vonja vissza. (Oriási lárma és kiabálás.)

Mamussich László polgármester dühtől tajtékozva oda kiáltja: Nem vonom vissza. Ha tetszik a közgyűlési termen kívül, helyt állok. (Nagy zaj, csengetés.)

Mácskovics Titus bizotts. tag: Én — ugymond — a polgármester urat azzal nem sértettem meg, hogy állítására azt mondtam hogy: nem igaz. (Ugy van, igaza van.) A mi pedig a polgármester urnak azon kijelentését illeti, hogy a közgyűlésen kívül helyt áll, — én a közgyűlésen kívül a polgármester uralmár végeztem. (Közbe kiáltások: Nem párbaj képes. Oriási zaj.)

Mamussich Ágoston bizotts. tag folyton követeli a visszavonást, mert — ugymond — addig itt nem fognak tárgyalni. (Ugyvan nem tárgyalunk. Oriási zaj és kiabálás.)

Elnökölő főispán végre hosszas csengetés után szóhoz juthatott és Mamussich László polgármestert, valamint Macskovich Titus és Mamussich Ágoston bizottsági tagokat „illetlen viseletükért” rendre utasította. E kinos jelenet után a tanács javaslatát elfogadták s ezentán folyt tovább a tárgyalás.

A megürült alje gyzői állásnak, választás után leendő betöltése elhalasztatott addig még a belügyminiszterium az első aljegyzői állásra megválasztott Kutasy József választást helyben hagyja.

A közgyűlés a helyb. izr. hitközség kérvényére 10 öl tüzi hasábfát szavazott meg. Továbbá Dozsai István kelebíai tűzkárosultnak 40 frt, Szalma József ludasi tűzkárosultnak pedig 20 frt segélyt szavazott meg. Végre Gyergyó-Remete tiszta székely község tűzvész által sujtott lakosainak 20 frt segélyt szavazott meg.

A közgyűlés Löwy Herman kereskedőnek az 1886. évi XXII. t. c. 12 §-a alapján a város lakosai kötelékébe leendő felvételét elrendelte a szokásos 25 frt díj lefizetése mellett.

Olvastatott Varga horgosi Antal és társainak kérvénye melyben azt kérelmezik, hogy Szabadka városa a fogyasztási italdót 1893-94 és 95 évre kizárolagos szeszitalmérési joggal újból váltsa meg. — A kérelmezők elutasítottak.

I szt. Rókus és szt. György. külvárosokban építendő rom. kat. templomok terveinek megbírálására kiküldettek: a városi tanács két városi mérnök, két meghívandó szakférfi, két külvárosi plébános, továbbá a közgyűlés részéről Antunvich Mátyás, Mamussich Ágoston, Varga Károly, Mácskovics Titus, Vermes Béla, Polyákovics Alajos, Farkas Zsigmond, és Malagurszky Simon bizottsági tagok.

Több tárgy nem lévén az ülés feloszlott.

Hogy mi minő benyomással hagyták el

a közgyűlési termet, arról beszámoltunk, s hogy a mi beszámolóink helyes alapon áll, azt a legközelebbi jövő igazolni fogja.

„A mélyen sértett színügyi biz. elnök.”

Krokodil könyveket hullat Sziebenburger Károly főgymnasiumi tanár, önkéntes tűzoltó tiszt, színügyi bizottsági elnök stb. a nagyközönség előtt a „Szabadkai Hírlap” állítólag általa nem szerkesztett lap mult vasárnap számában a „közönség köréből”-i rovatban.

Elpanaszolja a nagy közönségnek, hogy a „Szabadság” őt és Csóka szintársulatának egyes tagjait már tavasz óta „bántó és mellánytalan” következetességgel támadja.

Panaszkodik mintegy ótalmat könyörögve a nagy közönségtől, hogy neki, ki minden díjazás nélkül annyit fáradozik a színügyi terén, ki **éjjelt nappallá téve** feláldozza egészségét a közjóért, adjon elégtételt.

Azonban nem reflektál a „Szabadság”-nak ugyancsak 130. számában „Színügyi állapotok Szabadkán” című cikkre, melyben meg van mondva a színügyi állapotok oka Szabadkán.

Hallgat, tehát elismeri, hogy Csóka szintársulata nem sokat ér, hogy a színügyi bizottság Csókával és társulatával szemben teljesen tehetetlen. (Amit különben egyik színügyi bizottsági tag valamelyik ülésen nyíltan el is ismert.)

Csóka Sándor eddigelé nem respektálta a színügyi bizottságnak **egy határozatát sem.** Mert hát hol vannak a Csóka által szerződöttni ígért *Kopácsy Juliskák, hol a Réthy Laurák,* és hol marad a színügyi bizottság ama határozatának foganatosítása, mely szerint Csóka köteleztetik a drámai erőt és a dalkart kiegészíteni?

Tehát, miért dicsérik mi az olyan társulatot, mely erre rá nem szolgál? Miért hallgatnók el egy színügyi bizottság téllenségét, és miért ne rónánk meg olyan dolgokat melyek miatt a közvélemény megbotránkozik?

Azt hisszük, hogy a lap arra való, hogy a közügy érdekeit képviselje s erről az igazsághoz hiven, őszintén minden melléktekintetek nélkül referáljon a nagy közönségnek. Hogy aztán egyes embereket a referáda arczon csap és ezért haragszik — nagyon természetes dolog.

A ki a közügyet szolgálja, álljon a közvélemény előtt!

Es nem családi dolog.

Semmi okunk sincsen elfogultnak lenni, sem a társulattal, sem ennek igazgatójával, annál kevésbé a színügyi bizottság **éjjelnappal** a színészet és színészek körül fáradozó — tehát érdemdús — elnökével szemben ki csont a mi csontunkból és vér a mi vérünk-ből, s így egészen a miénk.

Joggal követelhetjük, hogy Szabadka Magyarország 3-ik városában oly szintársulat működjék mint amilyen ehhez méltó.

Mi soha együtt nem potyáztunk Csóka társulatának sem férfi, sem nő tagjával, sem azoknak jóakaróival, mi sem igazgatónak sem egyes társulati tagnak uszályhordói soha sem voltunk, lekötöztetjői sem vagyunk, helytelen tehát bennünket rosszakarattal vádolni akkor, ha a leplezetlen valót, a száraz, de mindenkit sértő, igazságot elfogulatlanul megmondjuk. Ezzel csak a társulat javítását célozzuk, s ennek javát akarjuk.

De miután Sziebenburger Károly még tovább megy és azt mondja, hogy mi őt folyton kétértelmű célzásokkal üldözzük, ezt el nem hallgathatjuk és ezennel kijelentjük, **hogy ebben a részben igenis igaza van.** Hogy a valót nyíltan fel nem tártuk, azt csak lovgiasságunknak köszönheti, nem akarván tisztességes családját és tanár collegáit blamirozni, viselt dolgait a nyilvánosságra hozva. De legjobban tudnának erről bizonyos szomszédok és pipere kereskedők referálni.

Azonban ha az elnök ur a végtelekig forszirozza a dolgot, kénytelenek leszünk őt teljes meztelenségben leállczázni. Am folytassa, mi is ott leszünk.

Az országos függetlenségi párt elnök-választása.

A függetlenségi és 48-as párt szombaton töltötte be felejthetlen emléktű volt elnökének Irányi Dánielnek üresen maradt helyét.

Egyhangulag, ünnepies lelkesedéssel választotta meg elnökének Eötvös Károlyt, a párt érdemekben gazdag, tehetségeiben kitűnő, az elvekhez való ragaszkodásban kipróbált tagját.

A párt a következő távirattal értesítette Kossuth Lajost az elnökválasztás eredményéről:

Kossuth Lajos kormányzó urnak
Turin.

Eötvös Károlyt egyhangulag nagy lelkesedéssel elnökünké választottuk. Midőn ezt tudatjuk, igaz szeretettel, legmélyebb tisztelettel üdvözljük kormányzó urat, biztosítván, pártunk egyértelemmel fog továbbra is küzdeni hazánk önállóságának és függetlenségének visszaszerzéséért.

A függetlenségi párt tagjainak megbízásából.

Károlyi Gábor és
Horváth Ádám jegyző.

„Kiszilagyiztatott.”

E cím alatt megjelent hírünk helyreigazított alakjában megerősítést nyervén a „Sz. Hírlap”-ban is, csak annyit jegyzünk meg meg, hogy a hír közlésére az alábbi nyilatkozó jogosított, s nem tartjuk sohasem szükségesnek előbb megkérdezni Sz. K.-tól vajjon tetszik-e néki az ügy nyilvánosságra hozása még akkor sem, ha — utólagosan — az sülné is ki, hogy fölültették lapunkat. Megszoktuk irni a közérdekű dolgokban szerepet vivők ténykedéseit magunk is, ha más szolgál az adatokkal, szívesen fogadjuk. Nem fogunk visszariadni máskor sem, akár Szilágyi akár Sziebenburger, vagy bármilyen legyen is neve, attól hogy egyesek viselt dolgairól referáljunk; nem fog ettől visszatartani még akkor sem, ha mint rövid idő óta már másodizben jelentek meg katonatisztek a szer-

kesztőségben. Tessék csak rászorgálni s az ujdonság rovatában ki lesz téve minden, még ha az egész hadsereg támadna is védelmére.

A „Kiszilágyiztatott” hír forrását megnevezük, mással nem tartozik sem közönségnek, sem érdekelt félnek az ujdonság — véletlen — megírója. Álljon itt a forrás:

Nyilatkozat. Alulirt ezennel kijelentem, miszerint a „Szabadság” f. hó 10-én megjelent 130. számában „Kiszilágyiztatott” című közleményhez én szolgáltatam az adatokat, én voltam az többedmagammal, aki a kérdéses jelenetnek tanuja voltam. Szabadkán, 1892. november hó 11-én. Hirth Lipót s. k. Előttünk: Weitzenfeld Lipót s. k. Handelsmann Antal s. k.

* * *

A fentiek után én következem.

Sziebenburger Károlyt kidobta, kiutasította, vagy rendre utaltatta-e Szilágyi színész, ahhoz semmi közöm, ámbár nem értem, hogy a színügyi bizottság elnökének mi dolga van éjjel a kulisszák között.

De hogy Sziebenburger nem úgy járt el mint egy művelt emberhez illik, az bizonyos.

Párbajra hivatott két katonatiszt által pénteken délelőtt. Segédei előtt kijelentettem hogy én is csak a lap megjelenésekor olvastam a reá vonatkozó nem igen épületes dolgokat, de ígértem hogy még az nap délben meg fogom nevezni kitől származik a közlemény. Bár ez sem kötelességem.

Meg is neveztem, s felmutattam a tisztek előtt a fennebbi nyilatkozatot.

Én ezzel végeztem.

Nekem mint lapszerkesztőnek más teendőm nincs.

Ha egy lapnak ismert ember azt írja, hogy ez vagy amaz az örültek házában van, vagy azt írja hogy Sziebenburger valamelyik színésznővel szemben *mint színügyi bizottsági elnök* mily előnyöket biztosít, ha az illető aláírja nekem erre vonatkozó nyilatkozatát, bizony mindig közölni fogom, mert én szerintem egy színügyi bizottság elnökének sokkal magasabb a hivatása, mint a kulisszák közötti éjjeli séta, vagy vándor utrakelés nyáron is a társulat után.

Stb

Sziebenburger Károlyról azt hittem, hogy barátom, és e címen azt hiszem tettem is bizonyos szivességeket, azonban most látom, hogy olyan emberre pazaroltam ezt, a ki arra érdemtelen.

Miért insultál engem, a ki a forrást megmutattam, nem tudom ugyan, csak gondolom, de ezt egyelőre elhallgatom.

Hogy Vermes Béla mit mondott a színügyi bizottságban ahhoz sincs semmi közöm.

Egyébként ha akarnak ezek az urak többet hallani tőlem az ő viselt színész — dolgairól, — a mint Vermesnek tegnap mondottam is, — szóval mondhatok többet is, de leírni nem akarom, mert ez a papiros pirulni találna.

Szalay.

Irodalom művészet,

Színügyi bizottsági ülés.

F. hó 10-én tartotta a színügyi bizottság Sziebenburger Károly elnöke alatt rendezet heti ülését.

Napirendre térés előtt Dr. Milkó Izidor bizottsági tag következő interpellációt intézte az elnökhöz:

A „Szabadság” című helyi lap 130. számában következő hír olvasható: „Kiszilágyiztatott” slb.

Miután ezen hír másra nem vonatkozhatik mint Sziebenburger Károly színügyi bizottsági elnökre, kérdem: Való-e ezen hír, ha nem, mit szándékozik az igen tisztelt elnök ur ez ügyben tenni?

Elnök: kijelenti, hogy a hír valótlan ugyan, azonban felmutatja az ez ügyben Szilágyi ellen a színházi törvényszéknél tett feljelentése folytán felvett jegyzőkönyvi kivonatot s az ez ügyben hozott ítéletet. E jkőnyv szerint Szilágyi tényleg megsértette a színügyi bizottsági elnököt, de a színházi törvényszék előtt sajnálatát fejezte ki a félreértésből történt dolgok fölött, bocsánatot kérvén az elnöktől, ezzel az ügy befejeztetett.

Az ülés lefolyásáról a „Szabadkai Hirlap” is, vasárnapi számában megemlékezvén, jónak találja a referátát saját szája ize szerint de nem egészen a valósághoz hiven nyilvánosságra hozni, következőket mondván: „Vermes Béla biz. tag s orsz. képviselő szintén erős szavakkal ítélte el a „Szabadság” roszakaratu eljárását, mely különben egyéb dolgokban is p. o. önkéntes tűzoltóságnál is bántólag gyanúsító cikkeket közöl, az igazsággal homlokegyenest, tehát óhajtja, hogy erre ne is reflektáljanak.”

Azonban a referens (ki nem lehet más mint Sziebenburger Károly főgymnasiunai tanár, tehát a színügyi bizotts. elnök maga) nagy bölcselel elhallgatja, hogy Vermes ezen nem a dologra tartozó megjegyzésére milyen választ kapott, úgy hogy megjegyzéseit visszavonni volt kénytelen, kijelentvén, hogy vegye a bizottság szavait úgy, mintha ülésen kívül ejtette volna ki azokat.

Siebenburger Károly elnök, Dr. Milkó felszólalására azt válaszolta: az ügy kizárólag személyes ügyet képezvén, a „Szabadság”-gal szemben megtettem a kellő lépéseket, két baráratomat felkérvén a szerkesztőnél az ügyben eljárni.

Ez a bizottság által tudomásul vétetett. Ezek után előadó bemutatván Csóka Sándor heti műsorát az ülés véget ért.

Közzgazd., ipar, kereskedelem.

Magyar kereskedelmi részvénytársaság! Lukács Béla kereskedelmi miniszter a Fehér Miklós gépgyáros halála által üresedésbe jött államgépgyári vezérigénységet — mint a «Pester Correspondenz» jelenti, — magyar kereskedelmi részvénytársaságra ruházta át és így a m. k. államvasutak gépgyára gőzcséplőgarnitúráinak és egyéb mezőgazdasági gépeinek eladását ezentul a társaság fogja eszközölni. Az új képviselőlet működésének annál sikeresebb eredmény jósolható, mert az államgépgyári gépek ma már a technikai tökély legmagasabb színvonalán állnak és kifogástalan működésük-nél fogva alkalmasabb arra hogy a külföldi versenyt e térről csakhamar leszorítsák.

HIREK

A szabadkai „Nimrod” vadásztársaság f. hó 20-án körvadászatot rendez a hajdujárásban, ahol az előkelőség számos tagja találka fog adni egymásnak. A vadászok ebédre Palicsra rándulnak.

Szerencsétlenül járt vasutas. Kohn Sándor kocsimester, ki 22 év óta szolgálja az államot, a napokban Szabadkáról Dályára lett volna könnyebb szolgálattétel végett áthelyezendő. Midőn a vasuti étteremben ba-

rátjaival a bucsupoharat megivandó megjelent, szerencsétlenségére épen akkor talál kimenni a pályaudvarba, amidőn kocsitolatás volt. Ekkor történt, hogy saját vigyázatlanságából sötétben a megindított kocsii lábán keresztül ment 5 ujját levágva. Sérülése jelentékeny ugyan, de ha más baj be nem áll rövid idő múlva felgyógyul.

Régi ezüstpénzek beváltása. A magyar királyi pénzügyminiszterium és az osztrák cs. kir. pénzügyminiszterium rendeleteket bocsátottak ki, mely szerint a pengő pénzláb alapján kivert ezüstpénzek még csak 1892. december 31-ig lesznek teljes névértékükben beváltva. Ezen idő után az ezüstpénzek a forgalomból teljesen kivonatnak, s azokért csakis az ezüstérték lesz megtérítve, mely pedig az ezüst piaci árának tetemes csökkenése folytán a névértéknél mintegy 30%-al csekélyebb. — A pengő pénzláb szerint kivert osztrák ezüst érmek decz. 31-ig a következőképpen váltatnak be a kir. adóhivataloknál:

	azután veszesség
1 egész korona-tallér	2.30 kr. drbonkint 65 kr.
1 fél " "	1.12 kr. körülbelül 30 kr.
1 negyed " "	55 kr. " 15 kr.
1 species-tal. (2 frt pp.)	2.10 kr. " 60 kr.
1 forint p. p.	1.05 kr. " 30 kr.
1 régi huszas p. p.	34 kr. " 10 kr.
1 új (Ferencz J. huszas)	35 kr. " 10 kr.
1 tizes p. p.	10 kr. " 5 kr.
1 ötös p. p.	08 kr. " 2 kr.

Átlyukasztott, vagy sérült érmek nem váltatnak be a fentti áron: azokért csak az ezüst-érték térítetik meg.

Baján, minthogy a difteritisz napról-napra terjed, az összes elemi és felsőbb leányiskolák egyelőre 14 napra bezárattak.

Megbomlott leányzó. Egy gyönyörű falusi leányon ütött ki a napokban Szegeden örülési roham a déli vasutállomásnál. Tamási Juliannának hívják, csóri illetőségű cselédleány. Az a mániája, hogy ő szűz Mária.

Az ezüst 1 forintosok, melyek jenleg forgalomban vannak, a pénzügyminiszter rendelete értelmében be fognak vonatni és csak f. é. december hó végéig fogadtatnak el; azontul még az állami pénztárakban sem lehet velük fizetni.

Bratfisch — haldoklik. Bratfisch bérkocsis az, a ki annak idején Rudolf trónörököszt szokta kísélni s a katasztrófa idejében is Meyerlingben volt, haldoklik.

Amerikai tőkék kiállítása Sopronban. Sopron városa oly nagy jelentőséggel bíró szőlői fentartása, illetve rekonstrukciója érdekében, nem kimélve áldozatot, mindent elkövet. Ismeretes, hogy a város igen szép amerikai teleppel rendelkezik. E városi telep a közelmúlt napokban érdekes kiállítást rendezett, a melyen alkalma volt a soproni külföldben az amerikai vasszók iránt idegenkedő közönségnek, gyönyörű gyökérszettel bíró amerikai tőkékét és oltványokat láthatni. Igen szép rizling, burgundi és kékfrankos oltványokat mutattak be, a melyek látása valószínű, hogy végre leküzdi a közönség legkevésbé okadatolt ellenszenvét.

Uj siker. A nemrég befolyt brüsszeli kiállítás alkalmából a kiállítás elnöke a következő levelet intézte a gróf Esterházy Géza-féle cognacgyárhoz, mely e kiállításán tudvalevőleg a diszoklevelet az aranyéremmel nyerte el: «Különös és kiváló örömmre szolgál hogy Önökkel tudathatom, mikép kiállításunk zsűrije a küldött és kiállított cognacot oly kitűnő minőségűnek találta, hogy ezért a legnagyobb kitüntetést: diszoklevelet aranyéremmel ítélte oda. Midőn e kiváló és jelentékeny sikerhez mely egyszersmind hazájuk cognaciparának sikere is, őszinte szerencsekívánataimat nyilvánítom, tudatom egyszersmind hogy a diszoklevelet és az aranyérmet egyidejűleg elküldöttük. Üdvözlétem stb.

FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS LAPTULAJDONOS
SZALAY LÁSZLÓ A. ügyvéd.

Eladó ház.

A sándori kapunál közvetlen, 3-ik körben 899. házszám alatt tehermentes 2 ház 3000 -ól udvar és kert helyiséggel együtt szabad kézből jutányos áron eladó:

Bővebb felvilágosítást a kiadóhivatal ad.

Eladó szőlővessző.

Muscát lunel, Chasselas rouge, Ghasselas blanc, á 15 frt vegyes Chasselas á 13 frt, passatutti 25 frt, rizling rajnai, rizling olasz, beregi rózsás, piros bakar, Sauvignon bl. furmint, Carbenet frc, szerémi zöld, Izabella, mézes fehér, piros dinka, fehér bakar, Oprtő Rakszóló sima vesszők á 7 frt 50 kr.

Gyökerek. Chasselas rouge, chasselas bl., vegyes Chasselas á 25 frt. Olasz rizling, rajnai rizling, kék Izabella 12 frt 1000 drbonként ugyan itt amerikai vesszők és ojtások is kaphatók.

Ezen árak őszi szállításra, csomagolással együtt értendők, a vesszők

fajtiszták, teljesen peronosporamentesek, hegyi szőlőből származnak, tehát érettek.

A megrendelt vessző árának 35 %-át előre kérem beküldeni (Sóskut Fehér m.)

Meisels Lajos,
gyógyszerész.

Eladó ház.

VII. kör 77. sz. a. Herczeg utcában lévő házam szabad kézből eladó.

Kálmán György.

Csakis a világhírű **czigarettapapírost** használjátok

Les Dernières Cartouches

BRAUNSTEIN FRÈRES párisi

gyárától 65., Boulevard Exmans.

E gyártmány a papiripar diadala, a cigarettapapír eszményképe

Ezen cigarettapapíros és cigarettahüvely gyári raktára:

Bécs, I. Schottenring 25.

Valódi francia cigarettahüvely a „Les Dernières Cartouches“-papírból készült melynek minden doboza „Braunstein Frères“ cégét viseli, Szabadkán Jó Gusztáv urná kapható.

17-25.

Telefon szám. 42.

Telefon szám 42.

Van szerencsénk a nagyérdemű közönség szives tudomására hozni, hogy a helyben fönnállott, **szép munkák és olcsó árak** mellett működő, kitünően berendezett és **Kardos F. cég** alatt vezetett

könyvnyomdát

(Weinhut-féle ház)

vétel után átvettük és azt ujabban is nagy mennyiségű anyaggal és eszközökkel, úgy szintén telephonnal (43 sz.), **amerikai gyorssajtóval** láttuk el, hol minden a **könyvnyomdai** szakba vágó munkák **gyorsan** és a kívánathoz képest **legpontosabban** készíttetnek.

A nyomda vezetésével **Hirth Lipót** urat bíztuk meg, ki e nyomdában annak megnyitásától kezdve szakavatottan működik.

Kérjük a n. é. közönséget hirdetésünkről tudomást venni; mi minden erőnkől oda fogunk hatni, hogy becses rendelőinket a fővárosi módszer szerint a legjobban kielégíthessük.

Becsés rendelményeiket elvárva, maradtunk tisztelettel

Szabadka, 1892. évi november hó.

Krausz Mór és Társa.